

105/2018. (X.03.) OBT határozat

Az Országos Bírói Tanács az Országos Bírósági Hivatal elnökének az egyes OBH utasítások módosításáról szóló 6/2018. (VI.29.) OBH utasítást (a továbbiakban: Utasítás) véleményezése körében a következőkre hívja fel a figyelmet:

1. Az Utasítás 4. § (2) bekezdésével megállapított, 2018. július 1-jétől a bíróságok igazgatásáról szóló szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 103. § (1) bekezdés helyébe lépő rendelkezés nem garantálja a Bszi. 112. § (3) bekezdésében írtak érvényesülését, miszerint a munkáltatói jogkör gyakorlója az Országos Bírói Tanács tagját a tagságból eredő feladatai ellátásához szükséges mértékben mentesíteni köteles a bírói munka alól. Az Országos Bírói Tanács szükségesnek tartja a fent jelzett szakasz esetében a módosítás előtti szövegállapot visszaállítását.
2. Az Utasítás 7. § (1) bekezdésével megállapított, 2018. július 1-jétől a szolgálati bíróság tagjai kinevezésének részletszabályairól és díjazásáról szóló 25/2012. (XII.21.) OBH utasítás 1. § (1) bekezdés helyébe lépő rendelkezés jogszabályi felhatalmazás nélküli.
3. Az Utasítás 2. § (5) bekezdésével megállapított, 2018. július 1-jétől az Országos Bírósági Hivatal elnöke által kiadott szabályozókról szóló 10/2016. (X.26.) OBH utasítás 6. §-ának és 15. §-ának helyébe lépő rendelkezés az Országos Bírói Tanács bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 103. § (1) bekezdés c) pontjába írt kötelezettség teljesítését formálissá teszi, az OBT Alaptörvény 25. Cikk (5) bekezdésében biztosított felügyeleti jogkörét e tekintetben kiüresíti.

INDOKOLÁS

Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke az egyes OBH utasítások módosításáról szóló 6/2018. (VI. 29.) OBH utasításban (a továbbiakban: Mód. szabályzat) – előzetes értesítés és egyeztetés nélkül – számos, az Országos Bírói Tanácsot (a továbbiakban: OBT), illetve annak tagját érintő OBH elnöki utasításbeli rendelkezést helyezett hatályon kívül vagy módosított.

1. A Mód. szabályzat 4. § (2) bekezdése a bíróságok igazgatásáról szóló szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (a továbbiakban: Igazgatási szabályzat) 103. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezést léptette 2018. július 1-jétől:

„(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója az OBT tagjának tárgyalási kötelezettségét a 102. §-ban foglaltak alapulvételével állapítja meg. Ennek során figyelembe veszi a Bszi. 112. § (3) bekezdésében meghatározott mentesítést.”

Az Igazgatási szabályzat 103. § (1) bekezdésének 2018. június 30-ig hatályos szövege az alábbi rendelkezést tartalmazta:

„Az OBT tagja a tárgyévet megelőző év november 15. napjáig közli az ügyelosztási rend megállapítására jogosult bírósági elnökkel a tárgyévi tárgyalási napjainak a számát és azok arányos eloszlását. Amennyiben az OBT tag bírósági vezető, rá a jelen szabályzat 102. §-át és a jelen rendelkezést együttesen kell alkalmazni.”

A Bszi. 112. § (1) bekezdése nem változott 2012. január 1. óta. Ez a rendelkezés kimondja, hogy az OBT tagja jogosult és köteles az OBT munkájában részt venni. A (3) bekezdése ehhez kapcsolódóan előírja, hogy az OBT tagját a tagságából eredő feladatai ellátásához szükséges mértékben mentesíteni kell a bírói munka alól.

A Mód. szabályzattal megváltoztatott Igazgatási szabályzat 103. § (1) bekezdése úgy telepíti az OBT tag bírói munka alóli mentesítés módjának és mértékének megállapítási jogát a munkáltatói jogokat gyakorló elnökhöz, hogy semmiféle előzetes egyeztetést, információkérést vagy más tájékozódást a számára nem ír elő. Ebből következően ebben a kérdésben úgy dönthet, hogy egyáltalán nem rendelkezik ismerettel az OBT tag tagsági vagy tisztségviselési jogviszonyáról és az ahhoz kapcsolódó feladatokról.

A Mód. szabályzattal megváltoztatott rendelkezés alapján az OBT taggal szemben a munkáltatói jogkört gyakorló elnök az Igazgatási szabályzat adta kereteken belül korlátozás és kontroll nélkül gyakorolhatja a tárgyalási kötelezettség megállapításának a jogát, amely így az OBT biztonságos működését – nem vitathatóan – veszélyeztetheti.

Mindezekre figyelemmel a korábbi – hatályon kívül helyezett – szabályozás visszaállítása szükséges, amely az OBT tag számára bejelentési kötelezettségként írja elő a tárgyalási napjainak a számával kapcsolatos közlést.

2. A Mód. szabályzat a 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezést léptette:

„(1) A szabályozó megalkotásának és módosításának szakaszai:

- a) kibocsátási, módosítási szükséglet felmerülése;
- b) intézkedési terv elkészítése;
- c) szabályozási koncepció elkészítése;
- d) tervezet szövegezése, kodifikációs ellenőrzése;
- e) belső véleményeztetés;
- f) szakmai véleményeztetés;
- g) aláírásra bemutatás;
- h) közzététel;
- i) OBT véleményeztetés.”

A Szabályozási szabályzat 6. §-a 2018. június 30-ig hatályos szövege az alábbi rendelkezést tartalmazta:

„(1) A szabályozó megalkotásának és módosításának szakaszai:

- a) a kibocsátási, módosítási szükséglet felmerülése;
- b) intézkedési terv elkészítése;
- c) szabályozási koncepció elkészítése;
- d) tervezet szövegezése, kodifikációs ellenőrzése;
- e) belső véleményeztetés;
- f) szakmai véleményeztetés;
- g) OBT véleményeztetés;
- h) aláírásra bemutatás;
- i) közzététel.”

A Mód tv. 15. §-a helyébe a következő rendelkezést léptette:

„15. § (1) Az előkészítő az OBT általi véleményeztetéshez az OBT részére előterjesztést készít. Az OBT előterjesztés tartalmazza:

- a) az OBH elnökének mint előterjesztőnek a megnevezését;
 - b) az előterjesztés címét;
 - c) a szabályozó megalkotásának rövid indokolását;
 - d) a szabályozó tartalmának vázlatos ismertetését;
 - e) az előterjesztés mellékleteként a szabályozó tervezetét;
 - f) az OBH elnökének döntésétől függően a normatív utasítás Jat. 17. § (2) bekezdése szerinti hatásvizsgálatát, amelyről szóló hatásvizsgálati lapot a szabályzat 4. melléklete tartalmazza.
- (2) Az OBH elnökének utasítására az előkészítő az előterjesztésben szereplő szabályozóról prezentációt készít.
- (3) Az előkészítő az OBT előterjesztést a szabályozó közzétételét követően jóváhagyásra bemutatja az OBH elnökének.

(4) Az OBT előterjesztéseket az OBH elnöke rendszeres időszakonként küldi meg az OBT részére véleményezésre.”

A Szabályozási szabályzat 15. §-a 2018. június 30-ig hatályos szövege az alábbi rendelkezést tartalmazta:

„(1) Az előkészítő az OBT általi véleményeztetéshez az OBT részére előterjesztést készít. Az OBT előterjesztés tartalmazza:

a) az OBH elnökének, mint előterjesztőnek a megnevezését;

b) az előterjesztés címét;

c) a szabályozó megalkotásának rövid indokolását;

d) a szabályozó tartalmának vázlatos ismertetését;

e) az OBT határozati javaslatot;

f) az előterjesztés mellékleteként a szabályozó tervezetét;

g) az OBH elnökének döntésétől függően a normatív utasítás Jat. 17. § (2) bekezdése szerinti hatásvizsgálatát, amelyről szóló hatásvizsgálati lapot a szabályzat 4. melléklete tartalmazza.

(2) Az OBH elnökének utasítására az előkészítő az előterjesztésben szereplő szabályozóról prezentációt készít.

(3) Az OBT véleményének ismeretében az OBH elnöke dönt a szabályozó kiadásáról, vagy utasítja az előkészítőt a tervezet módosítására, vagy dönt a szabályozás mellőzéséről. Véleményének mellőzése esetén tájékoztatja az OBT-t annak indokáról.

(4) E §-ban foglaltaktól eltérően, amennyiben a szabályozó kizárólag az OBH feladatait érinti, sürgős megalkotása szükséges, vagy a bíróságok igazgatását közvetlenül nem befolyásolja, az OBH elnöke a kibocsátott szabályozót az OBT soron következő ülésére terjeszti elő.”

A Bszi. 103. § (1) bekezdése c) pontja szerint az OBT az általános központi igazgatás területén véleményezi az OBH elnöke által kiadott szabályzatokat, ajánlásokat. A Szabályozási szabályzat fentebb idézett, 2018. június 30-ig hatályban volt szövegezése, a józan ész és a jogalkotásban – így a szabályzatalkotásban is – érvényesülő formális logika alapján a véleményezést az OBH elnöki utasítás kiadását megelőző időszakra vonatkozóan szabályozta.

Mindezek alapján, a véleményezés intézménye teljes kiüresedésének elkerülése végett – az OBT Bszi-ben rögzített jogának biztosítása érdekében – a korábbi, hatályon kívül helyezett szabályozás visszaállítása szükséges. Mindemellett nem hagyható szó nélkül az sem, hogy az előzetes egyeztetést az OBH elnöke valamennyi, a Bszi. hatálya alá tartozó szervezettel és személlyel változatlanul lefolytatja a módosított rendelkezések alapján, ami az OBT súlyos és jelentős hátrányos megkülönböztetését eredményezi.

3. A Mód. szabályzat 7. § (1) bekezdése a szolgálati bíróság tagjai kinevezésének részletszabályairól és díjazásáról szóló 25/2012. (XII.21.) OBH utasítás (a továbbiakban: szolgálati bírósági szabályzat) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezést léptette:

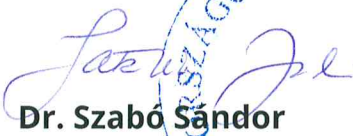
„(1) A Kúria teljes ülésének, illetve az ítélőtábla és a törvényszék összbírói értekezletének a szolgálati bíróság tagjaira vonatkozó javaslatait az OBH elnökének megkeresésére a Kúria, illetve az ítélőtábla és a törvényszék elnöke megküldi az OBH elnökének. Az OBH elnöke a szolgálati bíróság tagjainak kinevezése érdekében a javaslatokat az OBT elé terjeszti. A Budapest területén működő ítélőtábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság és a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság (a továbbiakban: szolgálati bíróság) elnöke és tagjai kinevezéséről az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) okiratot állít ki.”

A Szolgálati bírósági szabályzat 1. § (1) bekezdésének 2018. június 30-ig hatályos szövege az alábbi rendelkezést tartalmazta:

„A Budapest területén működő ítélőtábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság és a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság (a továbbiakban: szolgálati bíróság) elnöke és tagjai kinevezéséről szóló, a 2/a., illetve a 2/b. melléklet szerinti okiratot az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) soros elnöke írja alá.”

A Bszi. 76. §-ában meghatározott, az OBH elnöke által gyakorolható jogkörök között nem szerepel arra nézve felhatalmazás, hogy a szolgálati bíróság tagjainak kinevezési folyamatában a fentebb írt módosítás szerinti feladatot ellásson, így az a törvényi rendelkezésekkel ellentétes. Erre figyelemmel, mivel a Mód. szabályzattal megváltoztatott Szolgálati bírósági szabályzat 1. § (1) bekezdése úgy telepíti a szolgálati bírákra tett javaslatokkal kapcsolatos teendőket az OBH elnökéhez, hogy erre semmiféle jogszabályi rendelkezés nem ad lehetőséget és a szolgálati bírák kiválasztásának objektív szempontjait nem garantálták.

Budapest, 2018. október 3.

Dr. Szabó Sándor
az Országos Bírói Tanács elnöke

